

11.11.2024

Asia/9

9

V 27.11.2024, Valtuutettu Pia Pakarisen aloite Vantaanjoen virkistyskäytön ja kalastuksen olosuhteiden parantamiseksi

HEL 2024-004644 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki selvittää, tarvittaessa muiden joenvarren kuntien kanssa, mitä toimenpiteitä olisi tehtävissä Vantaanjoen kunnan ja vapaa-ajankäyttöedellytysten kohentamiseksi. Aloite on liitteenä 1.

Helsingin kaupunki on aktiivinen jäsen Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksessä (VHVSY). VHVSY toteuttaa Vantaanjoen vesistöalueen veden laadun seurantaa mukaan lukien kalastoseurannat. Yhdistys vastaa myös alueen jätevedenpuhdistamoiden toiminnan ympäristövaikutusten seurannasta, hanketoiminnasta, tiedottamisesta, sekä viestinnästä.

Yhdistyksen toteuttamien seurantojen tuloksista voidaan havaita, että viime vuosikymmeninä jokeen kohdistuva kuormitus on vähentynyt ja vesistön tila kohentunut. Vantaanjoen ekologinen tila on nyt tyydyttävä, mutta sivujokien yläjuoksulla on saavutettu hyvä ekologinen tila. Yhdistys tarjoaa Vantaanjoen vesistöalueelle toimivan yhteistyöverkoston, jonka kautta valuma-alueen kunnat, Helsinki mukaan lukien, voivat jatkossakin tehdä Vantaanjoen hyväksi suunnitelmallista ja tuottavaa vesiensuojelutyötä.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry perustettiin keväällä 1963, kun Vantaanjoen varren kunnat ja teollisuuslaitokset päättivät vapaaehtoisesti lähteä torjumaan joen huolestuttavaa saastumista. Yhdistykseen kuuluu tällä hetkellä 27 jäsentä (8 kuntaa: Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Riihimäki, Tuusula, Vantaa ja Kerava; 7 teollisuuslaitosta ja 12 muuta yhteisöä tai yhdistystä). Yhdistyksen hallituksella on apunaan yleissuunnittelu- ja jätevesijaokset sekä Vantaanjoki-neuvottelukunta. Hallituksen puheenjohtajana toimii Helsingin edustaja yhdistyksen hallituksessa.

Viime vuosina VHVSY on selvittänyt mm. kipsin ja ravinnekuidun käyttöä maatalouden vesiensuojelukeinona, sekä ikuisuuskemikaaleina

tunnettujen PFAS-yhdisteiden esiintymistä Vantaanjoen valuma-alueella.

Viiden vuosikymmenen aikana veden laatu Vantaanjoessa ja sen sivuhaaroissa on selvästi parantunut, mutta tehtävää riittää edelleen. Merkittävien virkistyskäyttöarvojen lisäksi Vantaanjoella on strategista merkitystä pääkaupunkiseudun vedenhankinnan varavesijärjestelmänä.

Vantaanjoen vesistöalue on kalastoltaan Suomen mittakaavassa hyvin runsas; 34 kalalajin lisäksi joessa tavataan nahkiaista, pikkunahkiaista sekä täplä- ja jokirapua. Valtalajeina ovat särkikalat. Vedenlaadun paraneminen, jokikunnostukset ja kalaistutukset ovat edesauttaneet etenkin vaelluskalakantojen tilan elpymistä. Lisäksi noususteiden vähittäinen poistaminen on mahdollistanut vaelluskalakannoille esteettömän pääsyn joen latvaosiin sekä tärkeille lisääntymisalueille. Viime vuosina on havaittu mereltä nousseita taimenia jopa yli 90 kilometrin päässä jokisuusta.

Vantaanjoen ulkoilumahdollisuuksien kehittäminen kiinnostaa asukkaita. Vantaanjokea koskevia ehdotuksia on ollut joka OmaStadi-ideointikierröksillä useita, joista osa on äänestetty toteutettavaksi. Menneellä OmaStadi-kaudella Vantaanjoen rantaan merkittiin kävely- ja juoksureitti. OmaStadi-hankkeina Vantaanjoelle on myös rakennettu neljä onkilaituria. Onkilaiturien yhteiskäyttö uimiseen ja melontaan on kuitenkin turvallisuuden kannalta vaikeasti järjestettävissä. Lisäksi ne aiheuttavat ylläpitokustannuksia, koska ne joudutaan nostamaan talveksi ylös vedestä. Tällä hetkellä käynnissä olevalla OmaStadi-kaudella kunnostetaan Vantaanjoen uimapaikkoja 60 000 eurolla liikuntapalvelukokonaisuuden toimesta.

Vantaanjoessa uimiseen liittyy turvallisuusnäkökulmia, jotka tulee huomioida. Virtausten lisäksi ongelmia aiheutuu veden laadusta. Erityisesti runsaiden sateiden jälkeen Vantaanjoen varrella sijaitsevien Pikkukosken, Pakilan ja Tapaninvainion uimarantojen vedenlaatu on luokiteltu niin huonoksi, että niillä uimista tulisi välttää terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Syynä sateiden tuomaan vedenlaadun huonontumiseen on kasvava pintavalumien ja hulevesien kuormitus.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

11.11.2024

Asia/9

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloituksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano